

Frekventatiiviset verbijohdokset

Frekventatiiviverbit ilmaisevat toistuvaa, **jaksoittaista** tekemistä. Esim. laulaa > laulella, juosta > juoksennella. Yhteinen johdinaines on **-ele-** ja siitä kasvaneet johtimet sekä johdin **-ile-**.

-ele-, -ile-

deverb: ajaa > aj-ele-e, heittää > heitt-ele-e, soittaa > soitt-ele-e
denom: kerätä > kerä-ile-e, vastata > vasta-ile-e

Verbeillä *lämmitellä*, *opetella*, *pysytellä*, *huvitella* on sekä frekventatiivinen että refleksiivinen merkitys; verbeillä *kiistellä*, *otella*, *tapella*, *väitellä* on sekä frekventatiivinen että resiprookkinen merkitys.

-ele+ht+i = -elehti-

refl. merkitys: hyppelehtiä, väentelehtiä
fрек. kontin. merkitys: kyönelehtiä, elehtiä, talvehtia

-nt-*ele-*, -sk-*ele-*, -ske-*nt-*ele- = -*ntele-*, -*skele-*, -*skentele-***

deverb: juosta > juokse-*ntele-e*, nauraa > naure-*skele-e*,
tehdä > tee-*skentele-e*, uida > ui-*skentele-e*

Verbillä *teeskennellä* on myös refleksiivinen merkitys.

Kontinuatiiviset verbijohdokset

Kontinuatiiviverbit ilmaisevat **jatkuvaa** tekemistä.

Esim. hypätä > hyppiä, aukaista > aukoa.

Kontinuatiivijohtimia on useita. Deverbaaleilla on yleensä vain kontinuaatiivinen merkitys; denominaaleilla on muitakin merkityksiä, esim. **essentiaalinen** *emännöidä*

faktiivis-essentiaalinen verbi *opastaa* 'toimia oppaana' (johdin -ta),

privatiivinen verbi *kuoria* 'poistaa kuori', *juuria*

faktiivis-privatiivinen verbi *pölyttää* 'poistaa pöly' (johdin -tta)

instrumentatiivinen verbi *melo*, *ruoskia*,

faktiivis-instrumentatiivinen verbi *purjehtia* (johdinaines -t+i-)

Johtimia:

-i-

deverb: hylkiä, hyppiä, repiä, vierä, moittia

denom: juhlia, kuoria, munia, onkia

-ksi- (frekventatiivinen merkitys mukana)

deverb: kuljeksiä, piileksiä, syljeksiä, käveleksiä

-O-

deverb: aukoa, kertoa (- kerrata), ratkoa (- ratkaista), viskoa

denom: arpoa, sanoa, taikoa, vihtoa, seuloa, neuloa, säilöä

-Oi-

denom: lapioida, numeroida, isännöidä, ikävöidä, tupakoida

-(O)i(tse)-

denom: merk-itse-e, palk-itse-e, villi-tse-e, harv. ahker-oitse-e

-ise- ja -aja- tyypit

Usein onomatopoeettisia, deskriptiivisiä ja kontinuatiiviverbejä.

Keskenään synonyymisiä. hum-ise-e - hum-aja-a (itämurteista)

Momentaaniset verbijohdokset

Momentaaniverbit ilmaisevat **yhtäkkistä** tekemistä tai tapahtumista,

esim. parkua > parkaista, tippua > tipahtaa.

Johdokset ovat kaikki deverbaaleja.

-Aise-

halk-aise-e, pes-aise-e, pyyhk-äise-e, tek-aise-e, kys-äise-e

Johdokset ovat transitiivisia, mutta myös intransitiivisia, esim.

kirkaista, kiljaista, käväistä

Huom! Verbi **lakaista** ei ole momentaaninen.

-AhtA-

ist-ahta-a, vär-ähtä-ä, laul-ahta-a, mur-ahta-a, lenn-ähtä-ä

Johdokset intransitiivisia.

-AltA- (vain muutamia)

siv-alta-a, pyyh-ältä-ä

Joukossa myös ei-momentaanisia: puhaltaa, uskaltaa

Sensiiviset verbijohdokset

Sensiiviverbit ilmaisevat **sinä tai sellaisena pitämistä**, mitä kantasana tarkoittaa, esim. oudoksua 'pitää outona'.

Kantasana on tavallisesti adjektiivi.

-ksU-

hyvä-ksy-ä, pahe-ksu-a, kumme-ksu-a

Deverbaali *otaksua* ei ole sensitiivinen.

-ksi-

halve-ksi-a, myös halve-ksu-a

une-ksi-a une-ksu-a